

[Per Federspiel.]

dette styre netop ud fra betragtninger, som jeg er enig med ministeren i. Men dette bevirker ikke, at vi ikke må se med den største betænkelighed på, at den vestlige verdens samarbejde ikke kan holde, når det drejer sig om politik i områder i Asien og i de øvrige verdensdele.

Jeg tror, at den overvejende del af disse spørgsmål, som jeg har omtalt som passiv-siden — den overvejende del — lader sig løse inden for det politiske maskineri, der er skabt efter krigen, forudsat at den ærlige vilje er til stede, denne vilje, der altid for ofte er lammet af forældede nationalpolitiske interessebetragtninger, som vi i vor tid simpelt hen ikke har råd til at lade træde i forgrunden. Jeg tror desværre, at den højtærede minister har ret i sin bedømmelse af, at afspændingsmulighederne er begrænset til det efterhånden traditionelle øst-vest forhold, d. v. s. Sovjetrusland og dets allierede på den ene side, og Vesteuropa-Nordamerika på den anden side. Forholdet er vel det, at de nye lande, de oversøiske lande, ikke kan inddrages i denne ideologiske konflikt; deres interesser er simpelt hen dagens og vejens.

Jeg er ligeledes enig med ministeren i de betragtninger, han fremsatte om vore forpligtelser over for u-landene. Det ærede medlem hr. K. B. Andersen pegede på den svaghed, der er i u-landspolitikken i det stadig voksende svælg mellem væksten i velstand i den vestlige verden og den svigtende økonomiske vækst i u-landene. Så vidt jeg har kunnet erfare, har man inden for OECD gjort den beregning, at den økonomiske vækst har været i stadig tilbagegang inden for u-landene fra midten af 50erne, hvor den lå et sted mellem 2 og 3 pct. om året, til nu, hvor den ligger på mindre end 1 pct. Derfor er det rigtigt, at hele dette spørgsmål alene kan løses ved en udvikling af samhandelen, en udvikling af erhvervene i disse oversøiske lande.

Det er vel tvivlsomt, om den verdenshandelskonference, der nu skal træde sammen i næste måned, vil kunne nå så forfærdelig langt i disse spørgsmål. De internationale råvareaftaler er vel det væsentligste punkt. Mulighederne for intervention fra de velstillede lande over for fald i disse priser kan vel være til nogen hjælp, men en egentlig

udvikling af disse lande kan ikke tilvejebringes, før der bliver plads for privatkapitalens virke, og der er jeg ganske enig i, at det bør undersøges ikke alene herhjemme, men i andre lande, hvordan de garantiforanstaltninger, der er gennemført her og andetsteds, har virket.

Jeg vil henlede den højtærede ministers opmærksomhed på adskillige forslag, der gennem de sidste år har været stillet fra Europarådets rådgivende forsamling, og som i al sin enkelhed går ud på at etablere en kollektiv garanti, garanteret af såvel de ydende stater som af de modtagende stater — det sidste måske mere symbolsk — over for den risiko, privatkapitalen kan komme ud for ved politiske handlinger i de nye udviklingslande. Den risikopræmie, som dette kan medføre, kan ikke være betydelig; der er ingen udsigt til, at der opstår revolutioner samtidig i alle udviklingslandene, men der vil opstå nationalistiske kup, der vil opstå konfiskeringer, der vil opstå politiske systemændringer, som medfører direkte skade for den investerede udenlandske kapital. Og dette må tillige forbindes med foranstaltninger, hvor nødtigt man end vil blande sig i de politiske forhold i disse lande, der forhindrer, at den kapital, der investeres dér, vender tilbage ad andre kilder i form af kapitalflugt til europæiske og amerikanske banker.

Den krise, der er opstået i den europæiske integrationspolitik, og som jo skyldes den franske statschefs afvigende opfattelse fra de øvrige fællesskabsregeringers af indholdet af selve det begreb, der blev knæsat ved mødet i Messina i 1954, er ubestrideligt det væsentligste udenrigspolitiske spørgsmål, der berører vort land, og berører det direkte og umiddelbart føleligt. Det rejser ikke alene økonomiske problemer, men tillige politiske spørgsmål. Det er mit oprigtige håb, at det ikke tillige skal rejse indenrigspolitiske problemer for os, hvad den højtærede udenrigsminister med enkelte bemærkninger syntes at antyde. Disse forhold må drøftes fordomsfrit og sagligt partierne imellem i det høje ting, men en sådan drøftelse kan ikke føre til et resultat, hvis vi ikke hver for sig gør os vort standpunkt klart. Udadtil er det væsentligt, at vi kan optræde med den styrke, der hviler på en beslutning af dette tings overvejende flertal.

Den højtærede udenrigsminister har jo